

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Όνοματεπώνυμο: Ελένη Σακελλαρίου
Ημερομηνία γέννησης: 11 Οκτωβρίου 1967
Οικογενειακή κατάσταση: Παντρεμένη, δύο παιδιά
Διεύθυνση: Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης
74100 Ρέθυμνο
Τηλέφωνα: 2831077354
e-mail: sakellariou@uoc.gr

1. Επαγγελματική Εμπειρία

Από 20 Σεπτεμβρίου 2006: Μέλος Δ.Ε.Π. στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης, στο γνωστικό αντικείμενο της Ιστορίας της Μεσαιωνικής Δύσης.

6 Οκτωβρίου 1999 – 20 Σεπτεμβρίου 2006: Μέλος Δ.Ε.Π. στη βαθμίδα του λέκτορα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, στο γνωστικό αντικείμενο της Μεσαιωνικής Ευρωπαϊκής Ιστορίας.

1 Φεβρουαρίου 1998 – 30 Σεπτεμβρίου 1999: έκτακτη υπάλληλος (agent temporaire) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις Βρυξέλλες.

1 Σεπτεμβρίου 1997 – 31 Ιανουαρίου 1998: διερμηνέας free-lance της Κοινής Υπηρεσίας Διερμηνείας Συνεδριάσεων (S.C.I.C.) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Νοέμβριος 1996 – Μάιος 1997: “stagiaire” της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Αντικείμενο αυτού του επιδοτούμενου σεμιναρίου επαγγελματικής κατάρτισης (stage) ήταν η εξοικείωση με ευρωπαϊκά κοινοτικά θέματα και η διερμηνεία συνεδριάσεων.

Ιανουάριος – Νοέμβριος 1996: Επιμελήτρια προγράμματος χρηματοδοτούμενου από τη Βασιλική Ιστορική Εταιρεία της Βρετανίας και υλοποιούμενου από την Ιστορική Σχολή του Πανεπιστημίου του Cambridge. Το πρόγραμμα απέβλεπε στη δημιουργία ηλεκτρονικής τράπεζας δεδομένων ιστορικής βιβλιογραφίας. Η τράπεζα δεδομένων εκδόθηκε υπό μορφή compact disk (CD-Rom), από τον εκδοτικό οίκο του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης, με τον τίτλο: *Royal Historical Society British Bibliographies*.

Οκτώβριος 1995 – Σεπτέμβριος 1997: Post-Doctoral Junior Research Fellow (μεταδιδακτορική επιστημονική συνεργάτης) στο Wolfson College του Πανεπιστημίου του Cambridge.

2. Εκπαίδευση

Οκτώβριος 1991 – Μάιος 1996: University of Cambridge, Faculty of History (Cambridge, England): Πτυχίο Doctor of Philosophy (διδακτορικό) στην Ευρωπαϊκή Μεσαιωνική Ιστορία. Τίτλος της διατριβής: “The Kingdom of Naples under Aragonese and Spanish rule. Population growth and economic and social evolution in the late fifteenth and early sixteenth century”. Στη συνέλευση της επιτροπής πτυχίων της Ιστορικής Σχολής του Πανεπιστημίου του Cambridge, στις 16 Ιουλίου 1996, έγινε ειδική μνεία για την υψηλή ποιότητα της διατριβής. Εργάσθηκα υπό την εποπτεία του David Abulafia, καθηγητή Μεσογειακής Μεσαιωνικής Ιστορίας στην Ιστορική Σχολή του Πανεπιστημίου του Cambridge.

Οκτώβριος 1990 – Σεπτέμβριος 1991: University of Cambridge, Faculty of History (Cambridge, England): Πτυχίο Master of Philosophy (Μάστερς) στη Μεσαιωνική Ιστορία. Εργάσθηκα υπό την επίβλεψη του καθηγητή David Abulafia. Αποφοίτησα με Διάκριση (Distinction).

Οκτώβριος 1985 – Σεπτέμβριος 1989: Πανεπιστήμιο Αθηνών, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Τομέας Ιστορίας: πτυχίο. Αποφοίτησα με Άριστα.

Οκτώβριος 1987 – Σεπτέμβριος 1989: Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα: σεμινάριο Ελληνικής και Λατινικής Παλαιογραφίας, Διπλωματικής και Κωδικολογίας.

3. Υποτροφίες – Βραβεία

1993–1995: Υποτροφία για την περάτωση του διδακτορικού μου από το κληροδότημα Ellen McArthur της Ιστορικής Σχολής του Πανεπιστημίου του Cambridge.

1993-1994: Επιχορηγήσεις για έρευνα στην Ιταλία και στην Ισπανία, από τη Βρετανική Αρχαιολογική Σχολή της Ρώμης, τη Βασιλική Ιστορική Εταιρεία της Βρετανίας, την Ιστορική Εταιρεία του Cambridge, το Πανεπιστήμιο του Cambridge και το Wolfson College του Πανεπιστημίου του Cambridge.

Ιούλιος 1992: Ερευνητική χορηγία από το Wolfson College.

1991-1993: Κρατική Υποτροφία από τη Βρετανική Ακαδημία.

Νοέμβριος 1991: Βραβείο Jennings του Wolfson College, για την άριστη απόδοσή μου στο Master of Philosophy.

1985-1989: Κατά τη διάρκεια των σπουδών μου στην Αθήνα, μου εχορηγείτο η ετήσια υποτροφία του I.K.Y., που απονεμόταν στους δέκα καλύτερους φοιτητές κάθε έτους σπουδών.

4. Επιστημονικές Διακρίσεις

Συμμετοχή-Προσκλήσεις Διδασκαλίας σε Πανεπιστήμια του Εξωτερικού

Εαρινό Εξάμηνο 2019: Visiting Professor, Facoltà di Scienze della Formazione, Università di Napoli Suor Orsola Benincasa.

Από τον Οκτώβριο του 2016: Μέλος του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών, Dipartimento di Storia, Scienze dell'Uomo e della Formazione, Università degli Studi di Sassari.

Απρίλιος - Ιούλιος 2016: Visiting Professor, Dipartimento di Storia, Scienze dell'Uomo e della Formazione, Università degli Studi di Sassari.

Ιανουάριος – Αύγουστος 2003: Visiting Fellow στο Wolfson College του Πανεπιστημίου του Cambridge.

Συμμετοχή σε Επιτροπές Κριτών για τη δημοσίευση επιστημονικών εργασιών

Μέλος της επιτροπής ανώνυμων κριτών για τη δημοσίευση επιστημονικών εργασιών στο περιοδικό *Anuario de Estudios Medievales*, επιστημονικό όργανο του Consejo Superior de Investigaciones Científicas της Ισπανίας για το γνωστικό αντικείμενο των μεσαιωνικών σπουδών.

Ανώνυμος κριτής για τα περιοδικά *Annual of the British School at Athens*, *Byzantina Symmeikta*, *Medievalismo (Sociedad Española de Estudios Medievales)*, *Rivista Storica Italiana*.

Μέλος της επιστημονικής επιτροπής της Σειράς Μονογραφιών *Regna* του Università degli Studi di Napoli Federico II.

Επιστημονικές Εταιρείες

Ίδρυτικό μέλος του επιστημονικού σωματίου «Λυδία Λίθος. Εταιρεία Μελέτης Νομισματικής και Οικονομικής Ιστορίας» από το Δεκέμβριο του 2005, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ως αντιπρόεδρος από το Σεπτέμβριο του 2006.

Μέλος της Ελληνικής Εταιρείας Οικονομικής Ιστορίας από το Δεκέμβριο του 2008.

Μέλος του Centro Europeo di Studi su Umanesimo e Rinascimento Aragonese - CESURA

(<http://www.cesura.info/en/>).

Μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Association of Historians of the Crown of Aragon

(<https://hiscoar.org>).

5. Έρευνα

Ερευνητικά Ενδιαφέροντα

Οικονομική, κοινωνική και θεσμική ιστορία της Μεσογείου κατά τον ύστερο μεσαίωνα, με ιδιαίτερη έμφαση στη νότια Ιταλία· νέες ερμηνευτικές προσεγγίσεις για τον ύστερο μεσαίωνα και τη μετάβαση στη νεωτερικότητα στη Μεσόγειο και στην Ευρώπη· η αγροτική κοινωνία μεταξύ κρίσης και ανοικοδόμησης· η αλληλεπίδραση μεταξύ διεθνούς και περιφερειακού εμπορίου ως μοχλός οικονομικών μεταβολών· ιστορία των πόλεων, ιδιαίτερα των μικρών πόλεων· ιστορία του δανεισμού και της πίστης, με έμφαση στην παροχή μικρο-δανείων σε τεχνίτες και αγρότες· η προσωπογραφία και η συλλογική βιογραφία ως μέθοδος ανάκτησης της ιστορικής γνώσης· η ιταλική παρουσία στον ελλαδικό χώρο μετά την Τέταρτη Σταυροφορία.

Ερευνητική Εμπειρία

Αρχαική έρευνα στα Κρατικά Αρχεία της Νεάπολης, L'Aquila, Μπενεβέντο, Ρώμης, στο Αρχείο του Στέμματος της Αραγόνας (Βαρκελώνη), στο Γενικό Αρχείο του Σιμάνκας (Βαγιαδολίδ), στο τμήμα χειρογράφων και σπάνιων βιβλίων της Βρετανικής Βιβλιοθήκης, της Πανεπιστημιακής Βιβλιοθήκης του Κέμπριτζ, της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ρώμης και της Νεάπολης, της Βιβλιοθήκης της Επισκοπής του Μπενεβέντο και του Μουσείου του Samnium, στο αρχειακό τμήμα της Βικελαιάς Βιβλιοθήκης Ηρακλείου.

Ερευνητικά Προγράμματα

2016-2018: Συμμετοχή στο πρόγραμμα ERMO: *L'entreprise rurale en Méditerranée occidentale (XIIIe -XVe siècles)*, υπό τη διεύθυνση της Catherine Verna, καθηγήτριας μεσαιωνικής ιστορίας στο Πανεπιστήμιο του Παρισιού (8).

2015-2018: Συμμετοχή στο πρόγραμμα GDRI –EMAE: *Exploitation of Mediterranean Alums in Europe*, υπό τη διεύθυνση του Didier Boisseuil, καθηγητή στο Πανεπιστήμιο της Τουρ και στο Centre d'Études Supérieures de la Renaissance του CNRS.

6. Διδασκαλία

6α. Διδασκαλία στο οικείο πανεπιστήμιο

Από το ακαδημαϊκό έτος 2006-2007, δίδαξα τα εξής γνωστικά αντικείμενα στους προπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης:

- 1) «Εισαγωγή στη μεσαιωνική ευρωπαϊκή ιστορία I: ο πρώιμος μεσαίωνας (5ος-10ος αιώνας)» (παράδοση).
- 2) «Εισαγωγή στη μεσαιωνική ευρωπαϊκή ιστορία II: ο κεντρικός και ύστερος μεσαίωνας (11ος-15ος αιώνας)» (παράδοση).
- 3) «Η κοινωνία και η οικονομία στη δυτική Ευρώπη κατά τον πρώιμο μεσαίωνα» (σεμινάριο).
- 4) «Κοινωνία και οικονομία στη δυτική Ευρώπη, 1000-1500» (παράδοση).
- 5) «Η αγροτική και η αστική κοινωνία στην Ευρώπη κατά την περίοδο της μεγάλης ανάπτυξης 1000-1250» (σεμινάριο).

- 6) «Κοινωνία, ιδεολογία και πολιτική στη δυτική Ευρώπη κατά τον κεντρικό μεσαίωνα» (παράδοση).
  - 7) «Ο ύστερος μεσαίωνα, Κρίση και αναδιάρθρωση» (σεμινάριο).
  - 8) «Κρατική συγκρότηση και κοινωνική εξέλιξη στη δυτική Ευρώπη: το παράδειγμα της Γαλλίας και της Αγγλίας, 1000-1300» (παράδοση)
  - 9) «Εκκλησία και εξουσία στη δυτική Ευρώπη, 9ος-14ος αιώνας» (σεμινάριο)
  - 10) «Η βόρεια Ιταλία κατά τον κεντρικό μεσαίωνα: από την κοινότητα στη δεσποτεία» (παράδοση)
  - 11) «Μοναχισμός, κοινωνία και οικονομία στη δυτική Ευρώπη, 8ος-13ος αιώνας» (σεμινάριο)
  - 12) «Πόλεμος, κοινωνία και οικονομία κατά τον Μεσαίωνα» (παράδοση)
  - 13) «Ο μεσαιωνικός πολιτισμός στην περίοδο της μεγάλης άνθησης, 1000-1300» (σεμινάριο)
- Στα επτά ακαδημαϊκά έτη κατά τα οποία έχω εργασθεί στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, δίδαξα τα ακόλουθα γνωστικά αντικείμενα:
- 1) «Εισαγωγή στη Μεσαιωνική Ιστορία της Δυτικής Ευρώπης, 5ος-15ος αιώνας.» Εισαγωγικό υποχρεωτικό μάθημα για τους πρωτοετείς φοιτητές.
  - 2) «Πολιτική και θεσμική Ιστορία της Δυτικής Ευρώπης από τον 11ο έως το 15ο αιώνα». Μάθημα επιλογής.
  - 3) «Η Πρώτη Σταυροφορία, 1095-1146». Μάθημα επιλογής.
  - 4) «Η Ιταλική Χερσόνησος στον Ύστερο Μεσαίωνα. Η αλληλεπίδραση μεταξύ πόλης και υπαίθρου». Μάθημα επιλογής.
  - 5) «Η Βόρεια Ιταλία κατά τον Κεντρικό Μεσαίωνα. Από την Κοινότητα στη Δεσποτεία». Μάθημα επιλογής.
  - 6) «Η οικονομία στην Ευρώπη από τον 11ο ως το 15ο αιώνα». Μάθημα επιλογής.
  - 7) «Το εμπόριο στη Δυτική Ευρώπη κατά τον Πρώιμο Μεσαίωνα». Μάθημα επιλογής.
  - 8) «Πολιτειακή και θεσμική εξέλιξη της Δυτικής Ευρώπης κατά τον Πρώιμο Μεσαίωνα». Μάθημα επιλογής.
  - 9) «Ιστορία της Πολιτικής Ιδεολογίας στη Δυτική Ευρώπη κατά τον Κεντρικό και Ύστερο Μεσαίωνα». Μάθημα επιλογής.

Από το 2006 ως σήμερα, στα πλαίσια του Μεταπτυχιακού Προγράμματος «Βυζαντινές και Μεσαιωνικές Σπουδές», δίδαξα μεταπτυχιακά σεμινάρια με θέμα «Πηγές της μεσαιωνικής ευρωπαϊκής ιστορίας» και «Η Πρώτη Σταυροφορία». Επίσης ήμουν μέλος των τριμελών επιτροπών των φοιτητών Χαλκιάδακη Μαρίας, Βιολιδάκη Γεωργίου, Βαγγέλη Μερόπης, Χαρτοματσίδου Ευσταθίας και Δημήτρη Τσάλτα, που έλαβαν τον Μεταπτυχιακό Τίτλο Ειδίκευσης από το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα «Βυζαντινές Σπουδές» το Νοέμβριο του 2007, το Μάρτιο του 2008, το Μάρτιο του 2011, τον Ιούλιο του 2012 και το Φεβρουάριο του 2014 αντίστοιχα.

Από τον Οκτώβριο του 1999 ως το Σεπτέμβριο του 2006 συμμετείχα στο Διατμηματικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Μεσαιωνικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, εκπροσωπώντας την κατεύθυνση της Μεσαιωνικής Ευρωπαϊκής Ιστορίας, παραδίδοντας σεμιναριακά μαθήματα και προσφέροντας εποπτεία για σεμιναριακές και διπλωματικές εργασίες. Στα πλαίσια του Προγράμματος αυτού οργάνωνα Φροντιστήριο Μεσαιωνικών Λατινικών και Λατινικής Παλαιογραφίας, προσφέροντας στους φοιτητές εξοικείωση με τη γλώσσα των μεσαιωνικών πηγών αλλά και με τις γραπτές μαρτυρίες της περιόδου. Πολλοί φοιτητές της βυζαντινής κατεύθυνσης επίσης επέδειξαν ενδιαφέρον για αυτό το Φροντιστήριο. Στα επτά χρόνια που εργάστηκα στα Ιωάννινα, τέσσερις φοιτητές επέλεξαν την κατεύθυνση της Ευρωπαϊκής Μεσαιωνικής Ιστορίας. Τρεις από αυτούς αποφοίτησαν, ο πρώτος το Φεβρουάριο του 2005, οι επόμενοι δυο τον Ιανουάριο του 2007. Επιπλέον κατά τη θητεία μου στα Ιωάννινα ετέλεσα μέλος της τριμελούς επιτροπής για τη διδακτορική διατριβή της κυρίας Ευστρατίας Συγκέλλου, η οποία

υποστηρίχθηκε επιτυχώς στις 18 Οκτωβρίου 2006. Τέλος ήμουν μέλος μιας επταμελούς επιτροπής για διδακτορική διατριβή το 2000.

ββ. Διδασκαλία σε άλλα πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα της Ελλάδας

Τον Μάιο του 2001 δίδαξα το αντικείμενο «Ανάλυση πηγών μεσαιωνικής οικονομικής ιστορίας» στο *Φροντιστήριο Ιστορικών Επιστημών* που λειτουργεί στο Ινστιτούτο Βυζαντινών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών.

βγ. Διδασκαλία σε Πανεπιστήμια του εξωτερικού

1996: "The fourteenth-century economic crisis and its long-term effects". Αυτόνομη διδασκαλία στο πλαίσιο του γνωστικού αντικείμενου "Europe between 1200 and 1520", του πρώτου έτους της Ιστορικής Σχολής του Πανεπιστημίου του Cambridge.

1995-1996: Μη αυτόνομη διδασκαλία πρωτοετών φοιτητών της Ιστορικής Σχολής του Πανεπιστημίου του Cambridge, για το γνωστικό αντικείμενο "Europe between 1200 and 1520", και τελειόφοιτων φοιτητών του ίδιου Πανεπιστημίου για το γνωστικό αντικείμενο "Byzantium expanding, 850-1204".

Ιούνιος 2013: 'L'economia tardomedievale dell'Italia meridionale e il paradigma europeo', προσκεκλημένη διδάσκουσα για μια σειρά διαλέξεων συνολικής διάρκειας 10 ωρών στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Μάστερ Δεύτερου Επιπέδου (που προσφέρει επαγγελματική κατάρτιση και απευθύνεται ακόμα και σε κατόχους διδακτορικού τίτλου) Master Internazionale in Archeologia e Storia del Mediterraneo, που οργανώνουν το Πανεπιστήμιο του Σάσσαρι και η Περιφέρεια της Σαρδηνίας.

Εαρινό εξάμηνο 2019: "Storia del Mediterraneo, 1300-1600", διδασκαλία σε τελειόφοιτους προπτυχιακούς φοιτητές, Facoltà di Scienze della Formazione, Università Suor Orsola Benincasa, Νάπολη, Ιταλία.

7. Ατομικές Δεξιότητες

Γλώσσες

Ελληνικά: μητρική γλώσσα. Αγγλικά, ιταλικά, γαλλικά, άριστη χρήση γραπτού και προφορικού λόγου. Ισπανικά, γερμανικά, πολύ καλή χρήση γραπτού και προφορικού λόγου. Καταλανικά, λατινικά, καλή γνώση γραπτού λόγου.

Ψηφιακή Δεξιότητα

Άριστος χειρισμός του Office (επεξεργασία κειμένου, λογιστικά φύλλα, παρουσιάσεις) Άριστη γνώση λογισμικών επεξεργασίας βάσεων δεδομένων και λογισμικού επεξεργασίας φωτογραφιών και εγγράφων σε μορφή pdf. Υψηλού επιπέδου εξοικείωση με το Διαδίκτυο και τις εφαρμογές του.

Οργάνωση Συνεδρίων

1) Οργάνωση δυο συνόδων επτά ανακοινώσεων ερευνητών από την Ελλάδα, την Ιταλία, την Ισπανία και τη Μεγάλη Βρετανία, των υπ' αριθμόν 114 και 214, με τίτλους 'Political, Cultural and Literary Encounters in the Mediterranean I: East Meets West' και 'Political, Cultural and Literary Encounters in the Mediterranean II: Merchants, Nobles and Minorities between West and East' αντίστοιχα, στο 11ο Διεθνές Μεσαιωνικό Συνέδριο, με θέμα *Clash of Cultures*. Οι σύνοδοι έλαβαν χώρα κατά την πρώτη ημέρα του συνεδρίου, στις 12 Ιουλίου 2004.

2) Οργάνωση μιας συνόδου τεσσάρων ανακοινώσεων ερευνητών από την Ελλάδα, την Ιταλία και την Ισπανία, με τίτλο 'Economic Agents in the Western Mediterranean in the Fifteenth Century', για το Διεθνές Συνέδριο *Sicily, Europe and the Mediterranean*, που οργανώνουν ο

φορέας Mediterranean Studies Association και το Πανεπιστήμιο της Μεσσήνης (Σικελία) στη Μεσσήνη στις 25-28 Μαΐου 2005.

3) Οργάνωση διημερίδας (μαζί με την Αγλαΐα Κάσδαγλη, αναπληρώτρια καθηγήτρια του τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης) με θέμα «Η Ευρωπαϊκή Ιστορία στο ελληνικό πανεπιστήμιο: μεσαίωνας και πρώιμοι νεότεροι χρόνοι-έρευνα και διδασκαλία» που πραγματοποιήθηκε στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης στις 25-27 Νοεμβρίου 2011.

4) Οργάνωση συνόδου με τίτλο 'Rethinking centre and periphery: "north" and "south" in the Mediterranean, c. 1200-c. 1600', που θα λάβει χώρα στο πλαίσιο του 17ου World Economic History Congress: Diversity in Development, Kyoto, 3-7 Αυγούστου 2015.

5) Οργάνωση της Ετήσιας Συνάντησης Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης (Ε.Σ.Τ.Ι.Α.), Ηράκλειο – Αρχάνες, 30 Μαρτίου – 1 Απριλίου 2017.

6) Συνοργάνωση, με το Κρατικό Αρχείο της Ρώμης και το Εθνικό Συμβούλιο Ερευνών της Ιταλίας, του επιστημονικού σεμιναρίου με τίτλο "Fonti per la Storia di Benevento dall'XI al XVII secolo", Ρώμη, Κρατικό Αρχείο, 26 Ιουνίου 2018.

7) Οργάνωση δύο συνόδων με τίτλο "Mobility beyond stereotypes: the sedentary/mobile dichotomy reconsidered", στο: 6th International Conference of the Society for the Medieval Mediterranean, Βαρκελώνη, 8-11 Ιουλίου 2019.

Συμμετοχή σε Επιτροπές – Διοικητική Προσφορά

1) Νοέμβριος 1999 – Σεπτέμβριος 2006: Μέλος Επιτροπής Εργαστηρίου Πληροφορικής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

2) 2000-2001: Μέλος Επιτροπής Οδηγού Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων για το ακαδημαϊκό έτος 2001-2002.

3) 2001-2002: Τακτικό μέλος της Επιτροπής Παραλαβής Υλικών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

4) 2010-11: Μέλος της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης.

5) 2011-2018: Μέλος της Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης (ΟΜΕΑ).

6) 2011-2014: Τακτικό μέλος της Ολομέλειας της Επιτροπής Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Πανεπιστημίου Κρήτης.

7) Ιούνιος 2012-: Αναπληρωματικό Μέλος της Επιτροπής Παραλαβής Υλικών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης.

8) Δεκέμβριος 2013-Μάιος 2014: Μέλος της επιστημονικής επιτροπής για την απονομή του Βραβείου Μενελάου Παρλαμά σε μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας.

9) Φεβρουάριος 2015-: Τακτικό μέλος της Επιτροπής Παραλαβής Επιστημονικών Οργάνων στο πλαίσιο του Διαγωνισμού «Κτηριακό Συγκρότημα Μουσείου Αρχαιολογικού Χώρου Ελεύθερνας - Οδοιπορικό»

10) Μάρτιος-Οκτώβριος 2016: Υπεύθυνη Ανταλλαγών Erasmus Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης (αναπληρωματικό μέλος)

11) Οκτώβριος 2014- : Μέλος της Επιτροπής Κατατακτηρίων Εξετάσεων του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης

8. Δημοσιεύσεις

8α. ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΑ

1) *Southern Italy in the Late Middle Ages. Demographic, Institutional and Economic Change in the Kingdom of Naples, c.1440 – c.1530* (Leiden, Brill Academic Publishers, 2012) (μονογραφία, σσ. x, 574).

8β. ΑΡΘΡΑ

2) "Regional Trade and Economic Agents in the Kingdom of Naples (fifteenth century)", in *Comparing the Two Italies: Civic Tradition, Trade Networks, Family Relationships between Italy of Communes and Kingdom of Sicily*, ed. P. Mainoni and N.L. Barile (Turnhout: Brepols, 2019). (υπό εκτύπωση).

3) "Società urbana, istituzioni municipali e costruzione dello stato nel 'lungo' Quattrocento", *Reti Medievali* 20 (2019) (υπό δημοσίευση).

4) "Demography, Economy and Trade", in *Companion to Renaissance in the centres of southern Italy 1350-1600*, ed. B. de Divitiis (Leiden: Brill, 2019) (υπό εκτύπωση).

5) "Amalfi e la Costiera nel Regno di Napoli (XV secolo)", στο: *Spazi economic e circuiti commerciali nel Mediterraneo del Trecento*, επιμ. B. Figliuolo, G. Petralia, P.F. Simbula (Amalfi: Centro di Cultura e Storia Amalfitana, 2017), 365-96.

6) 'Εκπροσώπηση, συναίνεση, πλειοψηφία στα πρώιμα κοινοβούλια της Δύσης', στο: *Η των πλειόνων ψήφος κρατείτω: Η τύχη της πλειοψηφίας από την μετακλασική περίοδο ως τους νεότερους χρόνους. Πρακτικά Συνεδρίου, Αθήνα, 4 Απριλίου 2014* (Αθήνα: Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων, 2017), 165-93.

7) 'Il principato di Taranto e l'oriente latino nel tardo Medioevo', στο: *Il re cominciò a conoscere che il principe era un altro re": Il principato di Taranto e il contesto mediterranea (secc. XII-XV)*, ed. G. Colesanti (Ρώμη: Istituto Storico Italiano per il Medio Evo, Studi Orsiniani, 2014), 215-32.

8) «Η αγροτική οικονομία στο Αγιονόρι και στον Άγιο Βασίλειο κατά το δέκατο τέταρτο αιώνα», *Ιστοριογεωγραφικά*, 13-15 (2014) 145-193.

9) «Τα μοναστήρια στη μεσαιωνική δύση: η σχέση τους με την πολιτική και την οικονομία, 8ος-11ος αιώνας», στο: *Μοναστήρια, οικονομία και πολιτική από το μεσαίωνα στους νεότερους χρόνους*, επιμέλεια Ηλίας Κολοβός (Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2011), 1-30.

10) 'Royal Justice in the Aragonese kingdom of Naples. Theory and the Realities of Power', *Mediterranean Historical Review* 26.1 (2011), 31-50.

11) 'Byzantine and Modern Greek Perceptions of the Crusades', στο: *The Palgrave Guide of the Crusades*, επιμέλεια Η. Nicholson (Basingstoke, Macmillan, 2005), 245-68, 296-7.

12) «Σ.Ν. Ασωνίτη, *Ανδηγαυική Κέρκυρα*», *Ιστοριογεωγραφικά*, 10 (2004) 193-204.

13) 'I centri minori del Regno di Napoli nel tardo medioevo. Problemi e prospettive', *Incontri Mediterranei*, έτος 5, τεύχος 1 (τόμος 9) (2004), 194-207.

14) 'Le piccole e medie città nel regno aragonese di Napoli', στο: *Actas del XVIIo Congreso de Historia de la Corona de Aragón. El mundo urbano en la Corona de Aragón de 1137 a los decretos de nueva planta. Barcelona – Lérida, 7-12 Setiembre 2000*, τόμος 1 (Βαρκελώνη, 2003), σσ. 557-72.

15) 'Latin Morea in the late Middle Ages. Observations on its demography and economy', στο: *Porphrogenita: Essays on the History and Literature of Byzantium and the Latin East in Honour of Julian Chrysostomides*, επιμέλεια Ch. Dendrinios, J. Harris, E. Harvalia-Crook, J. Herrin (Ashgate, 2003), 301-316.

16) «Οι Ανδεγαβοί και η Ήπειρος», στο: *Μεσαιωνική Ήπειρος, Πρακτικά Επιστημονικού Συμποσίου (Ιωάννινα 17-19 Σεπτεμβρίου 1999)* (Ιωάννινα, 2001), 277-303.

17) *Η Ιταλική Χερσόνησος στον Ύστερο Μεσαίωνα. Η αλληλεπίδραση μεταξύ πόλης και υπαίθρου* (Ιωάννινα, 2000). Αυτοτελές τεύχος, που δημοσιεύτηκε στα πλαίσια του Διατμηματικού Μεταπτυχιακού Προγράμματος Μεσαιωνικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

18) 'The cities of Puglia. Their economy and society', στο: *Mediterranean Urban Culture 1400-1700*, επιμέλεια Alex Cowan (Exeter, 2000), 97-115.

19) 'Elementi di sviluppo regionale nel Regno di Napoli del tardo medioevo', *Archivio Storico del Sannio*, nuova serie, 4 (1999), 5-28.

20) 'Institutional and social continuities in the kingdom of Naples between 1443 and 1528', στο *The French Descent into Renaissance Italy, 1494. Antecedents and Effects*, επιμέλεια David Abulafia (Aldershot, 1995), 327-353.

8γ. ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ

1) 'Antti Kujala, *The Crown, the Nobility and the Peasants 1630-1713: Tax, Rent and Relations of Power* (Helsinki: Finnish Literature Society, 2003)', *The Journal of Early Modern History*, 11 (2007), 109-12.

2) 'Thomas V. Cohen, *Love and Death in Renaissance Italy* (Chicago and London: University of Chicago Press, 2004)', *The Journal of Early Modern History*, 11 (2007), 121-4.

3) 'Marina Koumanoudi, *Οι Βενεδικτίνοι στην ελληνολατινική ανατολή. Η περίπτωση της μονής του Αγίου Γεωργίου Μείζονος Βενετίας (11^{ος}-15^{ος} αι.)* (Athens and Venice: Hellenic Institute of Byzantine and Post-Byzantine Studies, 2011)', *Modern Greek Studies Yearbook*, 28/29 (2012-13), 335-38.

9. Συνέδρια – Σεμινάρια – Ομιλίες

1) 'Town and countryside in Southern Italy. L'Aquila, Lanciano and their neighbours in the fifteenth and sixteenth centuries'. Ομιλία στο Σεμινάριο του Κέντρου Αστικής Ιστορίας του Πανεπιστημίου του Leicester στις 15 Μαρτίου 1996.

- 2) 'A case apart or evidence of economic and institutional change in the Kingdom of Naples? L'Aquila and its region in the fifteenth and sixteenth centuries'. Ομιλία στην 323η Συνεδρίαση της Ιστορικής Εταιρείας του Cambridge, στις 12 Νοεμβρίου 1996.
- 3) 'The demographic development of mainland Southern Italy in the late Middle Ages. A reinterpretation'. Ομιλία στο Σεμινάριο του Κέντρου Αστικής Ιστορίας του Πανεπιστημίου του Leicester στις 7 Φεβρουαρίου 1997.
- 4) «Πτυχές της οικονομίας της φραγκοκρατούμενης Πελοποννήσου, όπως αυτές προκύπτουν από πηγές ιδιωτικού και δημοσίου χαρακτήρα του 14ου αιώνα», ανακοίνωση στην *Α' Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ελλάδος και Κύπρου*, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, 25-27 Σεπτεμβρίου 1998.
- 5) «Ιταλία και Ήπειρος στους Μέσους Χρόνους». Ομιλία στην Εταιρεία Ηπειρωτικών Μελετών στα Ιωάννινα, στις 20 Μαρτίου 2000.
- 6) «Ανδεγαβοί και Αραγονέζοι στον Ελλαδικό χώρο το 13ο και 14ο αιώνα». Ανακοίνωση στη *Γ' Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ελλάδος και Κύπρου*, Φιλοσοφική Σχολή Ρεθύμνου, 22-24 Σεπτεμβρίου 2000.
- 7) 'The Western Perspective. Tax Farming in a Province of the Spanish Empire. The Kingdom of Naples and the Genoese Involvement'. Προσκεκλημένη ομιλήτρια στην ημερίδα *Taxation in the Ottoman World 1300-1660*, 24 Φεβρουαρίου 2001, Πανεπιστήμιο του Cambridge.
- 8) «Η οικονομική πορεία της Δυτικής Ευρώπης κατά τον Ύστερο Μεσαίωνα. Ιστοριογραφικές τάσεις και ερμηνευτικές προοπτικές». Ομιλία στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Ρεθύμνου, στις 15 Μαρτίου 2001.
- 9) «Ένα ιστορικό «παράδοξο»: η εξάρτηση της ανάπτυξης των εμπορικών κοινοτήτων της βόρειας Ιταλίας από τη γύρω ύπαιθρο κατά τον κεντρικό μεσαίωνα (11ος-13ος αιώνας)». Ομιλία στο Μεταπτυχιακό Σεμινάριο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής Ρεθύμνου, στις 16 Μαρτίου 2001.
- 10) «Η Θεσσαλία και οι Λατίνοι γείτονές της κατά το δέκατο τρίτο αιώνα», ανακοίνωση στο Διεθνές Συνέδριο *Το Νόμισμα στο Θεσσαλικό Χώρο. Νομισματοκοπεία, κυκλοφορία, εικονογραφία, ιστορία. Βόλος, 25-27 Μαΐου 2001*.
- 11) 'The King's Justice in the Kingdom of Naples from the Angevins to the Aragoneses'. Προσκεκλημένη ομιλήτρια στο Συνέδριο *Transition and Transformation in Medieval Italy, c. 500-1500*, Conville and Caius College, Cambridge, 2-3 Απριλίου 2003.
- 12) 'I centri minori del Regno di Napoli nel tardo medioevo. Problemi e prospettive', προσκεκλημένη ομιλήτρια στο Συνέδριο "Identità e autonomie nelle città minori dell'Italia tardomedievale", Sciacca (Σικελία), 30-31 Μαΐου 2003.
- 13) 'Royal justice and political expediency in the Aragonese kingdom of Naples', ανακοίνωση στο 10ο Διεθνές Μεσαιωνικό Συνέδριο, με θέμα *Power and Authority*, Leeds (Αγγλία) 14-17 Ιουλίου 2003.
- 14) «Απονομή δικαιοσύνης, φέουδο και βασιλική εξουσία κατά τον Ύστερο Μεσαίωνα. Το παράδειγμα του βασιλείου της Νεάπολης». Ομιλία στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Ρεθύμνου, στις 3 Δεκεμβρίου 2003.

- 15) 'Byzantine Perceptions of the Crusades', ανακοίνωση στο 11ο Διεθνές Μεσαιωνικό Συνέδριο, με θέμα *Clash of Cultures*, Leeds (Αγγλία) 12-15 Ιουλίου 2004.
- 16) 'Domestic Trade and Rights of Passage in the Kingdom of Naples. Economic Integration and Royal Authority in the Fifteenth Century', ανακοίνωση στο Διεθνές Συνέδριο *Sicily, Europe and the Mediterranean*, που οργανώνουν ο φορέας Mediterranean Studies Association και το Πανεπιστήμιο της Μεσσήνης (Σικελία) στη Μεσσήνη στις 25-28 Μαΐου 2005.
- 17) 'Le terre di Niccolò Acciaiuoli nel Peloponneso e la politica mediterranea degli angioini nel Trecento', προσκεκλημένη ομιλήτρια στο συνέδριο *Politica, società e cultura nella Sicilia aragonese e nei paesi del Mediterraneo (secc. XIII-XVI)*, που οργάνωσε το Πανεπιστήμιο της Μεσσήνης και έλαβε χώρα στο Montalbano Elicona (Σικελία) στις 30 Σεπτεμβρίου - 2 Οκτωβρίου 2005.
- 18) «Τα μοναστήρια στη μεσαιωνική Δύση: η συμβολή τους στην οικονομία και η σχέση τους με την πολιτική», ανακοίνωση στην επιστημονική συνάντηση *Μοναστήρια, οικονομία και πολιτική από το μεσαίωνα στους νεότερους χρόνους*, Ρέθυμνο, 17-19 Δεκεμβρίου 2009.
- 19) «Φορολογία και δανεισμός στο πέρασμα από το μεσαίωνα στους νεότερους χρόνους», ομιλία στη Συνάντηση Εργασίας *Η ευρωπαϊκή ιστορία στο ελληνικό πανεπιστήμιο: μεσαίωνας και πρώιμοι νεότεροι χρόνοι-έρευνα και διδασκαλία*, που έλαβε χώρα στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης στις 25-27 Νοεμβρίου 2011.
- 20) 'Il principato di Taranto e l'Oriente latino nel tardo medioevo', προσκεκλημένη ομιλήτρια στο διεθνές συνέδριο *Principato di Taranto Mezzogiorno Mediterraneo* που οργάνωσε το Πανεπιστήμιο της Νεάπολης (Ιταλία) και έλαβε χώρα στη Νεάπολη την 1-3 Δεκεμβρίου 2011.
- 21) 'The institutional organisation of medieval markets: an overview of documentary sources', προσκεκλημένη ομιλήτρια στην επιστημονική συνάντηση *Il prezzo delle cose: valutare, pagare e contare: V seminario di studi dottorali: Fonti per la storia dell'economia europea (secoli XIV-XVII)*, που οργάνωσαν η Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή της Ρώμης, το Πανεπιστήμιο της Σιένας, το Πανεπιστήμιο VII του Παρισιού, η École Normale Supérieure και το Istituto storico italiano per il Medioevo, στο Arezzo, στις 29 Οκτωβρίου-2 Νοεμβρίου 2012.
- 22) 'Εκπροσώπηση, συναίνεση, πλειοψηφία στα πρώιμα κοινοβούλια της Δύσης', προσκεκλημένη ομιλήτρια στο συνέδριο: *Η των πλειόνων ψήφος κρατείτω: Η τύχη της πλειονοψηφίας από την μετακλασική περίοδο ως τους νεότερους χρόνους*. Αθήνα, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων, 4 Απριλίου 2014
- 23) 'L'economia del regno di Napoli nel Quattrocento: alla ricerca di interpretazioni alternative', προσκεκλημένη ομιλήτρια στο συνέδριο: *"L'economia medievale osservata dal "sud": Sviluppo e integrazione mediterranea nei secoli XIII-XV"*, που οργάνωσε το Τμήμα Ιστορίας του Πανεπιστημίου του Σάσαρι, Σάσαρι, 13 Μαΐου 2014.
- 24) «Οι Acciaiuoli, πολιτικοί και γαιοκτήμονες», ομιλία στην Τέταρτη Συνάντηση του Μεταπτυχιακού Σεμιναρίου *Ο Ελληνολατινικός Κόσμος, 13ος-18ος αιώνας*, του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών (12 Ιανουαρίου 2015).
- 25) 'Aspects of Economic Urbanism in Southern Italy in the Late Middle Ages', προσκεκλημένη ομιλήτρια στο Διεθνές Συνέδριο *Le città del Mezzogiorno d'Italia (secc. IV-XVII); The cities of*

Southern Italy (4th-17th centuries), που έλαβε χώρα στη Νεάπολη υπό την αιγίδα του Πανεπιστημίου Federico II της ίδιας πόλης, στις 14-15 Μαΐου 2015.

26) "Local and Global Economies in Dialogue: The Kingdom of Naples in Transition", στη Σύνοδο αρ. 71: *Exploring Empires from Below: New Perspectives on the Early Modern Mediterranean (A Panel in Honour of John Marino)*, του Διεθνούς Συνεδρίου: *130th Annual Meeting of the American Historical Association, Atlanta 7-10 January 2016*

27) "Il commercio regionale e i suoi operatori nel Regno di Napoli (sec. XV): problemi di definizione, aspetti prosopografici", προσκεκλημένη ομιλήτρια στο Διεθνές Συνέδριο: *Due Italie a confronto: tradizione cittadina, scambi economici e rapporti familiari fra l'Italia dei comuni e il Regno del sud (secoli XII - inizio XVI)*, Università degli Studi di Padova, 14-15 Μαρτίου 2016

28) "Il commercio regionale nel regno di Napoli (secoli XV-XVI): problemi di definizione, aspetti organizzativi", προσκεκλημένη ομιλήτρια στο επιστημονικό σεμινάριο: *Circolazione di derrate alimentari e mercati nel Mediterraneo tardo-medievale*, Dipartimento di Storia, Scienze dell'Uomo e della Formazione, Università degli Studi di Sassari, 3 Μαΐου 2016

29) "Amalfitani e uomini della Costiera nel regno di Napoli nel tardo medioevo", προσκεκλημένη ομιλήτρια στο Διεθνές Συνέδριο: *Spazi economic e circuiti commerciali nel Mediterraneo del Trecento; Convegno Internazionale di Studi*, Centro di Cultura e Storia Amalfitana, 4-5 giugno 2016

30) "Coping with crisis: cities and towns in southern Italy in the late Middle Ages", προσκεκλημένη ομιλήτρια στο Διεθνές Συνέδριο: *Ευρωπαϊκές πόλεις σε κρίση: από το 12^ο αιώνα μέχρι σήμερα*, Αθήνα, 2-3 Φεβρουαρίου 2017, που διοργανώθηκε από το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ και από την European Public Law Organization.

31) "Imprenditori rurali meridionali nel basso medioevo: la gestione delle masserie di grano e allevamento", στο Διεθνές Συνέδριο: *Figures d'Entrepreneur, entre croissance et crise (XIIIe – XVIe siècle)*, Sassari, 11-13 Μαΐου 2017, που διοργανώθηκε από το Πανεπιστήμιο του Σάσαρι, το Πανεπιστήμιο του Παρισιού (8) και την Casa de Velazquez.

32) "Demografia, produzione, scambi", προσκεκλημένη ομιλήτρια στο Διεθνές Συνέδριο *Oltre Napoli: Il Rinascimento nei centri dell'Italia meridionale*, (Università di Napoli Federico II), Νάπολη, 1-2 Μαρτίου 2018.

33) "La preservación de la memoria civil a través de los documentos escritos por los notarios de Benevento (siglos XIV-XV)", στο Διεθνές Συνέδριο: *I Congrès Internacional IRCVM: Escriure i llegir a l'edat mitjana*, (Universitat de Barcelona), Βαρκελώνη, 25-27 Απριλίου 2018.

34) Discussant στη Σύνοδο *Società urbana e istituzioni municipali nei regni italiani del tardo medioevo* (ομιλητές: Francesco Senatore, Pinuccia Simbula, Fabrizio Titone), στο I Convegno della Medievistica Italiana, Società Italiana degli Storici del Medioevo, Bertinoro, 14-16 Ιουνίου 2018.

35) "Il fondo notarile e la storia del notariato a Benevento tra XIV e XV secolo" (συνδιοργάνωση και συμπαρουσίαση με τη Gemma Colesanti) στο Επιστημονικό Σεμινάριο: "Fonti per la Storia di Benevento dall'XI al XVII secolo", Ρώμη, Κρατικό Αρχείο, 26 Ιουνίου 2018.

36) “Gli arsenali veneziani a Creta: Candia – Canea”, στο: *Gli arsenali del Mediterraneo: per una storia delle aree portuali. VII edizione degli Incontri di storia marittima*, Νάπολη, 25 Σεπτεμβρίου 2018.